

היום נלמד בעזרת ה':

שבת דף קלא

למדנו לעיל שלדעת רב מבוי שלא עשו בו שיתופי מבואות, אם עירבו החצרות עם הבתים אסור לטלטל בו אלא ד' אמות, ואם לא עירבו החצרות עם הבתים מותר לטלטל בכלו (כלים ששבתו בתוכו). למסקנת הגמרא הטעם הוא: "מי גרם לחצרות שיאסרו? הבתים!" **ביאור:** עירוב הבתים עם החצרות גורמים לכך שאסור להוציא מהחצרות למבוי, שהרי אם לא היו בתים, היו החצרות והמבוי רשות אחת, שרב סובר כרבי שמעון שגגות חצרות וקרפיפות ומבוי כולם רשות אחת הם ומטלטלים מזה לזה. אבל רב סובר כך רק כשלא עירבו הבתים עם החצרות, שאז לא מצויים הכלים של הבתים בחצר ואין חשש שיוציאו למבוי את הכלים ששבתו בבית, ולכן כשלא עירבו הבתים עם החצרות מותר לטלטל בכל המבוי, שהרי כאילו אין כאן בתים.

אמר רבי חייא בר אבא בשם רבי יוחנן: לא בכל מכשירי מצווה אמר רבי אליעזר שהם דוחים את השבת, שהרי שתי הלחם הבאים בעצרת הם חובת היום ואי אפשר לאחר אותם למחר, ורבי אליעזר למד בגזירה שווה שהם דוחים את השבת, ואם כל מכשירי מצווה דוחים את השבת מדוע הוצרך ללומדם בגזירה שווה.

הגמרא מבררת איזה מכשירי מצווה לא דוחים את השבת לדעת רבי אליעזר: שהרי לולב ומכשיריו (= כגון קציצת ד' המינים), סוכה ומכשיריה (= כגון בנייתה), מצה ומכשיריה, ושופר ומכשיריו דוחים את השבת לדעת רבי אליעזר, אלא כוונת רבי יוחנן (שיש מכשירי מצווה שלא דוחים את השבת לדעת רבי אליעזר) היא לקשירת ציצית בטליתו וכתובת מזוזה לפתחו שאינם דוחים את השבת, והטעם הוא לפי שאין להם זמן קבוע שהרי יכול לקיימם לפני או אחרי שבת.

הגמרא דוחה טעם זה, שהרי אדרבה כיון שאין להם זמן קבוע א"כ בכל רגע ורגע זהו זמנם (= אסור להשהות טלית ללא ציצית אפילו אם היא מונחת בקופסא, ובכל רגע עובר בעשה). אלא הטעם הוא משום שיכול להפקיר את הטלית או הבית, וכיון שאינם ברשותו אין לו חיוב להטיל ציצית או לכתוב מזוזה, ולכן אינם דוחים את השבת.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

הגמרא מבארת מהיכן רבי אליעזר לומד שלולב ומכשיריו, סוכה ומכשיריה, מצה ומכשיריה, שופר ומכשיריו, ברית מילה ומכשיריה דוחים את השבת.

